

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

24 juni 1997

ONTWERP VAN DECREET

tot goedkeuring van de volgende internationale akte :

**Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en
de Socialistische Republiek Vietnam
inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen,
ondertekend te Hanoï op 24 januari 1991**

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de volgende internationale akte :

**Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Chili
inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol,
ondertekend te Brussel op 15 juli 1992**

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de volgende internationale akte :

**Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en
de Republiek ten oosten van de Uruguay
inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol,
ondertekend te Brussel op 4 november 1991**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Fred Dielens**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleenckx.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Plateau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleenckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Herman Candries, Paul Dumez, mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Jef Van Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

532 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

533 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

534 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
I. Procedurele situering	5
II. Inleidende uiteenzetting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	5
II.1. Algemene inleiding m.b.t. de overeenkomsten	5
A. Algemeen historisch en juridisch kader	5
B. Financiële en budgettaire weerslag	6
II.2. Economische en bilaterale relaties	6
A. Latijns-Amerika : Chili en Uruguay	6
A.1. Chili	6
a) Algemeen	6
b) Handel	7
c) Directe investeringen	7
A.2. Uruguay	7
a) Algemeen	7
b) Handel	7
c) Directe investeringen	7
B. Vietnam	7
B.1. Algemeen	7
B.2. Handel	8
B.3. Directe investeringen	8
II.3. Verzoek tot goedkeuring van de decreten	8
III. Algemene bespreking	8
III.1. Mensenrechtthematiek en investeringsverdragen : Evaluatie van de toestand van de mensenrechten in Vietnam in het licht van de Indonesië/Oost-Timor-resolutie	8
A. Situering van het probleem	8
B. De mensenrechtensituatie in Vietnam	9
C. Algemene benadering : een probleem van betrokkenheid en distantie	9

III.2. Economische opportuniteiten in Vietnam	11
III.3. Economische opportuniteiten in Latijns-Amerika	12
A. Chili	12
B. Uruguay	12
III.4. Verdragsrechtelijke regeling van het internationale investeringsgebeuren	12
III.5. Vormelijke opmerkingen	14
A. Bemerkingen van de Raad van State	14
B. Protocollen	14
C. De plaats van het Groothertogdom Luxemburg in dit investeringskader	14
III.6. Tijdstip van voorlegging aan het Vlaams Parlement	14
IV. Stemmingen	15
IV.1. Stemming over het ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Socialistische Republiek Vietnam inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Hanoï op 24 januari 1991	15
A. Artikelsgewijze stemming	15
B. Eindstemming	15
IV.2. Stemming over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Chili inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol, ondertekend te Brussel op 15 juli 1992	15
A. Artikelsgewijze stemming	15
B. Eindstemming	15
IV.3. Stemming over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek ten oosten van de Uruguay inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol, ondertekend te Brussel op 4 november 1991	15
A. Artikelsgewijze stemming	15
B. Eindstemming	15

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese aangelegenheden besprak op haar bijeenkomst van maandag 16 juni 1997 drie ontwerpen van decreet tot goedkeuring van drie onderscheiden overeenkomsten tussen enerzijds de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, en anderzijds de republiek Vietnam, de republiek Chili en de republiek ten oosten van de Uruguay. Deze akkoorden die alle drie gericht zijn op de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, werden respectievelijk ondertekend op 24 januari 1991, 15 juli 1992 en 4 november 1991. De commissie hechtte op haar bijeenkomst van dinsdag 17 juni haar goedkeuring aan deze drie ontwerpen van decreet.

I. PROCEDURELE SITUERING

De drie voorliggende BLEU-akkoorden ter bevordering en bescherming van investeringen werden alle onderhandeld en gesloten op basis van een door de BLEU frequent gehanteerde type-overeenkomst. Dientengevolge lopen de drie akkoorden zowel op vormelijk als op inhoudelijk vlak bijna volkomen parallel met elkaar. Daarom besliste de commissie bij wege van consensus dat de drie ontwerpen het voorwerp konden uitmaken van één geïntegreerde bespreking, die op haar beurt wordt weergegeven in één enkel gecombineerd verslag. Er werd vanzelfsprekend afzonderlijk gestemd over elk van de drie voorliggende ontwerpdecreten.

II. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER LUC VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

II.1. Algemene inleiding m.b.t. de overeenkomsten

A. Algemeen historisch en juridisch kader

Reeds meer dan 30 jaar sluit de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, beter bekend als de "BLEU", overeenkomsten af met niet-OESO lidstaten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen.

Sinds 18 mei 1993 moeten gemengde verdragen, d.w.z. verdragen die bepalingen bevatten die zowel tot de bevoegdheid van de federale overheid als tot die van de gemeenschappen en/of gewesten behoren, mee ondertekend worden door de betrokken deelstaatregeringen, en mee goedgekeurd worden door het parlement van elke betrokken deelstaat (artikel 167, §§ 1 en 3 van de Grondwet).

Het gemengd karakter van deze BLEU-akkoorden werd vastgesteld tijdens de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid van 6 juli 1994.

De verdragsbepalingen hebben immers zowel betrekking op federale als op gewestelijke bevoegdheden. Zo zijn de gewesten o.m. principieel bevoegd voor het economisch beleid (art. 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen), daar waar de federale overheid bevoegd blijft inzake het externe en interne muntbeleid (art. 6, § 1, laatste lid, 1° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en inzake het personenrecht, het handelsrecht en het vennootschapsrecht.

Een werkgroep onder leiding van de federale minister van Buitenlandse Handel, met zowel vertegenwoordigers van de federale overheid als van de respectieve gewesten, werd opgericht met als doel het opstellen van een type-tekst die als basis voor de onderhandelingen zou kunnen gebruikt worden. De federale overheid heeft vroeger ook steeds gebruik gemaakt van een dergelijke BLEU-ontwerptekst. Men kan stellen dat de huidige type-tekst, uitgezonderd een aantal noodzakelijke wijzigingen op vormelijk vlak, voor het grootste gedeelte qua inhoud en structuur gebaseerd is op de vroegere typetekst. Het is op basis van deze typetekst dat de BLEU-akkoorden met Chili, Vietnam en Uruguay gesloten werden.

De doelstelling van een dergelijk BLEU-akkoord, dat gebaseerd is op bovengenoemde typetekst, is zowel het aanmoedigen van de investeringen, als het bieden van garanties voor een maximale bescherming aan de investeerder.

Hieronder wordt onder meer verstaan : een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clause van de meestbegunstigde natie om discriminatie te voorkomen, de vrije overmaking van inkomsten en het creëren van een gepast juridisch kader waarbinnen investeringsgeschillen kunnen geregeld worden, en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

Al deze sleutelbepalingen gaan bovendien gepaard met referenties naar de toepasselijke regels van het internationaal recht.

Aangezien de drie BLEU-akkoorden ter bevordering en bescherming van investeringen met Chili, Vietnam en Uruguay werden onderhandeld en gesloten op basis van de bovengenoemde typetekst zijn ze op inhoudelijk vlak vrijwel volkomen uniform. Reden waarom ze hier ook gezamenlijk kunnen worden ingeleid.

B. Financiële en budgettaire weerslag

De verdragspartijen van de BLEU (de regering van het Koninkrijk België handelend zowel in eigen naam als in naam van de regering van het Groothertogdom Luxemburg, de regering van het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) nemen bij wege van deze Overeenkomst geen directe financiële lasten op zich.

De (mede)ondertekening door de Vlaamse regering en de goedkeuring door het Vlaams Parlement van bovengenoemde BLEU-akkoorden hebben dus geen budgettaire implicaties.

II.2. Economische en bilaterale relaties

In het kader van de doelstelling van de overeenkomsten, die hier ter goedkeuring voorliggen, namelijk het aanmoedigen en beschermen van de wederzijdse directe investeringen, is het nuttig om even in kort bestek enkele relevante economische indicatoren in ogenschouw te nemen.

De BLEU ontving in de periode 1985-1995 per hoofd van de bevolking 6.900 dollar aan directe buitenlandse investeringen. Enkel Singapore scoorde met 13.650 dollar per hoofd beter dan de BLEU. Na de BLEU volgt op afstand Nederland met 4.410 dollar aan ontvangen directe buitenlandse investeringen per hoofd. In absolute termen haalde de BLEU in de periode 1985-1995 voor 72,4 miljard dollar aan directe buitenlandse investeringen binnen, goed voor een zesde plaats op de wereldranglijst.

Om het belang van de voorliggende overeenkomsten verder te onderlijnen, zal er, per betrokken land, even wat verder worden ingegaan op de bilaterale relaties met de verschillende landen.

A. Latijns-Amerika : Chili en Uruguay

Het toenemend belang dat zowel de federale als de Vlaamse regering aan Latijns-Amerika hechten, komt ondermeer naar voor in de federale beleidsnota "België en Latijns-Amerika" en in de consulaire conferentie die de federale en de gewestelijke overheden gezamenlijk begin mei van dit jaar voor dit werelddeel organiseerden. Hierbij kan overigens ook verwezen worden naar het antwoord op de recente (29/05/97) mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen betreffende de beleidsimplicaties van de consulaire conferentie van Buenos Aires (zitting 1996-1997, mondelinge vraag nr. 206, Handelingen nr. 45).

Op economisch vlak is de vermindering van de inflatie, de verbetering van de schuldensituatie en de hervatting van de economische groei een belangrijk kenmerk van de recente ontwikkeling in een aantal landen. In de periode 1989 tot 1995 is de BLEU-export naar Latijns-Amerika met 140 procent gestegen. Als belangrijkste markten qua export komen Brazilië, Mexico, Argentinië én Chili naar voor. Ook voor investeringen dienen zich nieuwe mogelijkheden aan. Vlaanderen kan, bijvoorbeeld, investeerders uit die regio warm maken voor de voordelen die Vlaanderen en zijn havens te bieden hebben voor de vestiging van distributie- en beheerscentra. Zulks is onder andere reeds het geval voor de trafiek in exotische en semi-exotische vruchten vanuit Latijns-Amerika. De geavanceerde bewaartechnische mogelijkheden die onze havens bieden, laten meer in het bijzonder toe dat in de handelsprocedure een aantal tussenpersonen worden uitgeschakeld. Waardoor de producent een hogere prijs kan aanrekenen voor zijn product, dat desondanks tegen een gunstiger prijs kan worden aangeboden aan de consument. Op dit domein mag dan ook nog verdere groei verwacht worden.

A.1. Chili

a) Algemeen

De politieke prioriteit van Vlaanderen in Latijns-Amerika is Chili. Chili beschouwt Vlaanderen als zijn maritieme toegangspoort tot Europa voor de afzet van zijn fruitproductie en zijn grondstoffen. Chili vormt op zijn beurt voor Vlaanderen de toegang tot het Latijns-Amerikaanse continent. De ondertekening van het Vlaams-Chileens samenwerkingssakkoord op 2 oktober 1995 heeft ongetwijfeld de banden met Chili versterkt. Hierdoor wordt de samenwerking geïntensifieerd op tal van gebieden, waaronder wetenschap en technologie,

milieu en beheer van natuurlijke rijkdommen, cultuur en onderwijs. In juni 1996 associeerde Chili zich bij de Mercosur (leden : Brazilië, Argentinië, Uruguay, Paraguay) waardoor de mogelijkheden voor onze investeerders nog zullen toenemen.

b) Handel

Chili is een voortdurend groeiende markt voor de BLEU qua export. In 1995 werd er voor circa 6 miljard Belgische frank (om exact te zijn : 5,809428 miljard BEF) naar Chili uitgevoerd. Dit is een stijging van 21% ten overstaan van 1994 (4,798004 miljard BEF). De BLEU-import vanuit Chili bedroeg in 1995 een goede 4 miljard BEF. In 1995 was er met andere woorden een BLEU-handelsoverschot van \pm 1,8 miljard Belgische frank. Typisch voor de betrekkingen met Chili is dat deze zich voor een groot gedeelte situeren in de KMO-sector.

c) Directe investeringen

Volgens de statistieken van de Nationale Bank van België met betrekking tot de directe uitgaande en inkomende investeringen van de BLEU was 1996 een recordjaar voor de BLEU-investeringen in Chili.

In dat jaar (statistieken tot 08/96) bedroeg het totaal aan uitgaande directe investeringen van de BLEU in Chili 1,8 miljard Belgische frank (tegenover 137 miljoen BEF in 1995 en 463 miljoen BEF in de periode 1990-1995) en het totaal aan inkomende directe investeringen in de BLEU vanwege Chili 78 miljoen BEF (t.o.v. 5 miljoen BEF in 1995). Dit betekent een saldo van 1,722 miljard BEF aan investeringen in het voordeel van Chili.

Deze aanzienlijke stijging in 1996 zou ondermeer voortvloeien uit investeringen van o.a. Bekaert, Etex (het vroegere Eternit) en Tractebel.

A.2. Uruguay

a) Algemeen

Uruguay werd vroeger wel eens het "Zwitserland van Latijns-Amerika" genoemd. Het land is nog steeds een financieel centrum waar verschillende buitenlandse banken gevestigd zijn. Daarenboven blijkt het land ook over een degelijk uitgebouwde wetgeving te beschikken om buitenlandse investeringen aan te trekken.

Belangrijk qua symboliek is dat Uruguay het eerste land van Latijns-Amerika was dat een bres sloeg in

de restrictieve houding van andere staten in de regio ten overstaan van internationale akkoorden van het type BLEU-akkoord.

Tenslotte bevindt het secretariaat van de Mercosur zich in Montevideo hetgeen politiek-economisch niet onbelangrijk is. Uruguay is de meest fervente verdediger van deze Zuid-Amerikaanse gemeenschappelijke markt en hoopt in de toekomst een gelijkaardige rol te kunnen spelen in Latijns-Amerika zoals Brussel momenteel in Europa.

b) Handel

In 1995 exporteerde de BLEU voor een totaal bedrag van 7,4 miljoen Belgische frank naar Uruguay, wat een stijging van 73% is ten overstaan van 1994. In datzelfde jaar 1995 importeerde de BLEU voor 2,6 miljoen BEF uit Uruguay, dit betekent een daling van 47,4% t.o.v. 1994. Vanzelfsprekend zijn deze percentages bijzonder betrekkelijk, gegeven de eerder geringe nominale bedragen in kwestie.

c) Directe investeringen

1994 vormt sinds 1990 het topjaar qua uitgaande directe investeringen van de BLEU in Uruguay, met 1,3 miljard Belgische frank. In 1995 waren deze uitgaande directe investeringen nog goed voor 15 miljoen BEF. 1995 was dan weer het recordjaar sinds 1990 qua inkomende directe investeringen in de BLEU vanuit Uruguay, met 392 miljoen BEF.

B. Vietnam

B.1. Algemeen

Het belang van Azië wordt zowel door de Beleidsbrief "Vlaanderen Internationaal" voor de periode 1995-1999, als door de federale Azië-nota van 1996 beklemtoond.

De enorme en aanhoudende economische groei in voornamelijk Zuidoost-Aziatische en Oost-Aziatische landen zal de economische en politieke verhoudingen op wereldniveau op korte termijn diepgaand beïnvloeden.

Alhoewel de economische groei van Azië wat vertraagt, ligt deze groei globaal genomen procentueel toch nog driemaal hoger dan de economische groei in Europa.

Directe investeringen vanuit de BLEU in Azië zijn vooral geconcentreerd in Japan, maar hebben de neiging zich meer en meer toe te spitsen op Thai-

land, Maleisië, Indonesië, China, Zuid-Korea, Singapore en Hongkong.

Japan blijft veruit de belangrijkste investeerder in België en Vlaanderen (productie- en distributiecentra).

Binnen de ASEAN-landen (Indonesië, Maleisië, de Filipijnen, Singapore, Thailand, Brunei, Vietnam en vanaf juli 1997 ook Birma, Laos en Cambodja (beslissing van de ASEAN-top van 31 mei 1997)) blijkt Vietnam heel wat potentialiteiten te bezitten voor Vlaamse ondernemingen op het vlak van de uitbouw van havens en baggerwerken.

December 1986 zag de start van de politiek van "vernieuwing" in Vietnam. Dit vertaalde zich in ingrijpende institutionele hervormingen die gepaard gingen met een diplomatieke opening t.o.v. de internationale gemeenschap.

Eén van de hoofddoeleinden van deze nieuwe politiek was het scheppen van voorwaarden voor de creatie van een duurzame economische ontwikkeling. In december 1987 werd in Vietnam een wetgeving op de buitenlandse investeringen afgekondigd, die bijzonder gunstig was voor buitenlandse investeerders.

De Vlaamse bedrijfswereld is zeer geïnteresseerd in Vietnam. Bewijs hiervan zijn de handelsmissies die toch regelmatig worden ondernomen.

B.2 Handel

Het handelsverkeer met Vietnam heeft de afgelopen vijf jaar een spectaculaire vooruitgang gekend. De BLEU-export vertegenwoordigde in 1985 amper 40 miljoen BEF en 110 miljoen BEF in 1990. In 1993 werd de grens van 1 miljard BEF overschreden.

In 1995 exporteerde de BLEU voor 1,75 miljard BEF (+ 65% t.o.v. 1994) naar Vietnam en importeerde voor 2,51 miljard BEF (+ 50% t.o.v. 1994).

De export van de BLEU naar Vietnam situeert zich voor het grootste gedeelte in drie sectoren : machines en gereedschappen, diamant en chemische producten.

De import in de BLEU vanuit Vietnam heeft voornamelijk betrekking op geslepen diamant en schoenen.

B.3. Directe investeringen

In 1995 alleen bereikten de totale directe investeringen van de BLEU in Vietnam het totaal van 227 miljoen BEF. Vanaf 1990 tot en met augustus 1996 bekomt men een totaal van 484 miljoen BEF aan directe BLEU-investeringen in Vietnam. Sommige rapporten schatten de BLEU-investeringen trouwens nog een stuk hoger in dan zou moeten blijken uit de statistieken van de Nationale Bank van België. De inkomende directe investeringen vanuit Vietnam in de BLEU zijn te verwaarlozen.

II.3 Verzoek tot goedkeuring van de decreten

Tijdens haar vergadering van 14 januari 1997 hechtte de Vlaamse regering haar goedkeuring aan respectievelijk de drie voorliggende ontwerpdecreten.

Gezien het politiek-economisch belang van Vlaanderen in de drie hierboven besproken landen, wordt de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden dan ook verzocht haar goedkeuring te willen hechten aan deze drie decreten.

III. ALGEMENE BESPREKING

III.1. Mensenrechtenthematiek en investeringsverdragen : Evaluatie van de toestand van de mensenrechten in Vietnam in het licht van de Indonesië/Oost-Timor-resolutie

A. Situering van het probleem

De heer Karim Van Overmeire laat opmerken dat bij het investeringsverdrag met Vietnam levensgrote vraagtekens kunnen worden geplaatst. Hij wenst hierbij meer bepaald de aandacht van de commissieleden te vestigen op de parallel die er zijns inziens bestaat met de onlangs (28 mei 97) door de Plenaire Vergadering van het Vlaams Parlement – weze het na amendering – aangenomen resolutie betreffende het opschorten van het Cultureel Akkoord met Indonesië naar aanleiding van berichten over schendingen van de mensenrechten op Oost-Timor¹. Het Vlaams Parlement bleek in

¹ Stuk 539 (1996-1997) – Nrs. 1-4, Voorstel van resolutie van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en mevrouw Nelly Maes betreffende de houding van Vlaanderen tegenover Indonesië.

deze bereid de betrekkingen met Indonesië in het gedrang te brengen, door, en voor, het stellen van de louter symbolische daad van het opschorten van een de facto toch reeds buiten werking zijnd cultureel akkoord. Reële Vlaamse belangen bleken te moeten onderdoen voor een principiële optie ten gunste van de mensenrechtenbescherming in Oost-Timor én Indonesië. En dit ondanks het gegeven dat het voor iedere geïnteresseerde waarnemer duidelijk was dat het opschorten van het cultureel akkoord eigenlijk een lege doos was.

Naar aanleiding van de hoger reeds vermelde bespreking in plenaire vergadering kwam het zelfs tot een vrij bitse woordenwisseling waarbij degenen die het aandurften een enigszins afwijkende mening te verkondigen al snel voor "hypocriet" werden uitgekreten. In het licht hiervan zou het volgens de heer Karim Van Overmeire dan ook maar van een bedenkelijke moraliteit getuigen mocht men bij het nu voorliggende investeringsakkoord met Vietnam doen alsof er geen vuiltje aan de lucht is en zondermeer overgaan tot de orde van de dag.

B. De mensenrechtensituatie in Vietnam

Ten bewijze van het feit dat de mensenrechtensituatie in Vietnam verre van schitterend is, deelt de heer Karim Van Overmeire aan de commissieleden uitvoerige gegevens mee uit het jaarboek 1996 van Amnesty International, dat de situatie in 1995 beschrijft.

Over het jaar 1995 is bekend dat zeker zeventig gewetensgevangenen en mogelijke gewetensgevangenen werden vastgehouden. Van zeker vijf mensen staat het vast dat ze om politieke redenen werden gearresteerd. Na oneerlijke processen werden vijftien personen veroordeeld tot gevangenisstraffen die konden oplopen tot vijftien jaar. Zeker drie mensen werden ter dood veroordeeld, en er waren ten minste tien meldingen van executies. De pers en de omroep bleven in staatshanden en ondanks officiële weerleggingen bleef de godsdienstvrijheid aan beperkingen onderworpen.

In februari 1995 besprak de VN-Commissie voor de Rechten van de Mens op haar 51ste zitting het rapport van de VN-Werkgroep inzake Willekeurige Detentie, die Vietnam in 1994 had bezocht. Naast het feit dat de Werkgroep erkende dat er in de afgelopen jaren in een aantal opzichten een verbetering was opgetreden, maakte hij ook een aantal kritische opmerkingen en dito aanbevelingen aan het adres van de Vietnamese autoriteiten. De Vietnamese regering van haar kant, veroordeelde in

krachtige taal de verslaggeving in de media over de discussies van de commissie en verklaarde dat "aangezien Vietnam een soeverein land is, het niet hoeft toe te staan dat een delegatie [...] de zogenaamde mensenrechtensituatie onderzoekt [...] [hetgeen] zou neerkomen op [...] inmenging in zijn binnenlandse aangelegenheden".

Uit de Amnesty International-rapportage moest verder blijken dat in Vietnam onder andere de volgende "misdrijven" werden vervolgd :

- het zaaien van verdeeldheid tussen het volk en de regering ;
- het dikwijls storen van de plaatselijke bevolking ;
- het uitlokken van moeilijkheden in strijd met de Vietnamese wet ;
- het ondermijnen van het beleid van eenheid ;
- het misbruiken van de democratische vrijheden en het schenden van de belangen van de staat en sociale organisaties.

Het moge volgens de heer Karim Van Overmeire dan ook duidelijk zijn dat in Vietnam eenieder die ook maar het minste teken van politieke of maatschappelijke dissidentie zou durven vertonen een potentiële wetsovertreder is, die kan vervolgd worden.

C. Algemene benadering : een probleem van betrokkenheid en distantie

De heer Karim Van Overmeire laat opmerken dat het Vlaams Blok voor de resolutie in verband met Indonesië/Oost-Timor heeft gestemd, en deze houding ook consequent zal aanhouden in alle verdragen waarin akkoorden worden tot stand gebracht met landen die een slechte reputatie hebben qua mensenrechten. De heer Van Overmeire verklaart dan ook benieuwd te zijn naar het stemgedrag van de andere politieke fracties inzake dit akkoord met Vietnam. Dit stemgedrag zal, zijns inziens, immers kunnen gelden als parlementaire lakmoesproef voor de mate waarin bepaalde partijen al dan niet "hypocriet" zijn.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis beaamt dat er, jammer genoeg, in heel veel landen problemen bestaan met betrekking tot de mensenrechten. Dat Vietnam een land is waar de mensenrechten ernstig geschonden worden wil zij evenmin ontkennen. Maar, haars inziens, dient ten overstaan van verschillende landen soms een verschillende aan-

pak gehanteerd te worden. Zo vloeide de oproep om het Vlaams-Indonesisch cultureel akkoord op te schorten voort uit de vaststelling dat er op economisch gebied blijkbaar weinig of geen bezwaar bestond tegen samenwerking met Indonesië. Integendeel zelfs. In landen waar het Westen in het algemeen, en Vlaanderen in het bijzonder al sterk ingeplant is, kan de optimale strategie erin bestaan opnieuw afstand te nemen. In andere landen, waarmee niet of nauwelijks betrekkingen van enige omvang bestaan, is het mogelijk dat precies de omgekeerde techniek gehanteerd moet worden.

In dit geheel van investeringsverdragen is er ook een bij met Chili. Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis stelt vast dat het hier om een land van uitersten gaat. Enerzijds is er een deel van de bevolking dat (zeer) welstellend is, maar anderzijds is een ander, en aanzienlijk, deel van de bevolking sociaal sterk achtergebleven, om niet te zeggen verpauperd. In dit geval kan de vraag gesteld worden of het sluiten van een overeenkomst met Chili misschien toch niet enige verandering ten goede kan brengen in deze toestand.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis laat hierbij opmerken dat zulks niet of nauwelijks voorspelbaar is. Dientengevolge zal AGALEV zich bij de stemming over al deze investeringsverdragen consequent onthouden. Een tegenstem ware immers ook niet aangewezen, aangezien men maar nooit weet of een internationaal akkoord niet ergens iets ten goede kan veranderen.

De heer Stefaan Platteau, van zijn kant, erkent dat het Vlaams Blok ten principalen gelijk had met zijn stellingname inzake de Indonesië-resolutie. Hij wenst echter ook in herinnering te brengen dat de VLD zich bij de stemming in commissie als enige heeft onthouden, en zich naar de plenaire vergadering toe heeft ingespannen om de resolutie geamendeerd te krijgen.

Tevens erkent de heer Stefaan Platteau dat hij regimes genre "volksrepubliek" niet echt in het hart draagt. Niet enkel gaat het meestal om economische puinhopen, maar vaak is ook de mensenrechtensituatie er bar slecht. In beide opzichten moet Vietnam dan ook van heel erg ver terugkomen. Gelukkig valt er over het laatste decennium toch al een zekere positieve evolutie waar te nemen. Het oorspronkelijk zeer rigiede communisme lijkt voor de doorsnee-buitenstaander toch wat gematigder te worden. Een zekere mate van economische opening valt niet te ontkennen, evenmin trouwens als een zekere vooruitgang inzake mensenrechten.

Ondanks deze positieve evolutie is de mensenrechtensituatie echter zeker nog niet optimaal.

Ondanks het nodige morele voorbehoud, zal de VLD echter voor het kwestieuze ontwerp van decreet stemmen. Specifiek in deze zou het immers nogal "steriel" zijn om zich op afstand te houden. De, vaak aanzienlijke, Vietnamese kolonies in het buitenland leren immers dat de communicatie met het voormalige moederland er stapgewijze gemakkelijker op wordt, en dat uit die contacten in alle klaarheid kan afgeleid worden dat de socio-economische toestand ter plekke verre van evident of optimaal is. Het komt de heer Stefaan Platteau dan ook voor dat precies in dit voor Vietnam cruciale tijdsgewricht de aangewezen koers voor het Westen er een is van steunverlening. Via (o.a. bilaterale) contacten en via steun bestaat immers de mogelijkheid dat het Westen een invloed ten goede zal kunnen uitoefenen. Alleen al uit de economische opgang van Vietnam zal volgens de heer Platteau een versoepeling van het regime moeten resulteren.

De heer Karim Van Overmeire geeft grif toe dat er in Vietnam een verbetering van de toestand valt waar te nemen, maar constateert dat deze verbetering zich beperkt tot het domein van de economie. In politiek en mensenrechten-opzicht verandert er daarentegen weinig of niets. Daar waar men tijdens de plenaire bespreking van de Indonesië/Oost-Timor-resolutie op een bepaald moment zelfs het argument aanhaalde dat er zowat op dezelfde dag verkiezingen waren in Indonesië zodat de resolutie snel moest worden aangenomen om enige invloed te kunnen uitoefenen (wat de heer Van Overmeire als argumentatie overigens nogal illusoir overkomt), heeft de heer Karim Van Overmeire nog niemand gehoord die kloeg over het ontbreken van democratische verkiezingen in Vietnam. Weet overigens iemand überhaupt wanneer de volgende verkiezingen in Vietnam zullen worden gehouden, en bekreunt iemand zich daarover?

Uit dit alles krijgt de heer Karim Van Overmeire de onmiskenbare indruk dat er meer dan enige subjectiviteit in het spel is bij de beoordeling van de mensenrechtenprestaties van onderscheiden regimes. Meer bepaald is hij de mening toegedaan dat zich "socialistisch" noemende regimes nogal vaak op een zeer clemente houding kunnen rekenen. Zijns inziens gaat een dergelijke benadering niet op, en moet het Vlaams Parlement naar de toekomst toe één lijn trekken ten aanzien van alle types van regime. Selectieve verontwaardiging kán in deze niet langer.

De heer Fred Dielens, hierin bijgetreden door de heer Jef Sleenckx, repliceert hierop dat de tussenkomst van de heer Van Overmeire in zoverre klopt dat selectiviteit inderdaad uit den boze lijkt in deze aangelegenheden. Anderzijds laat hij wel opmerken dat er inzake Oost-Timor toch de specificiteit is van de wederrechtelijke bezetting van het gebied door Indonesië. Daarenboven wijst hij erop dat niet enkel Vietnam voorkomt in het jaarboek van Amnesty International, maar dat ook Chili en Uruguay er – weze het in mindere mate – in voorkomen. Tevens is hij de mening toegedaan dat daar waar de mensenrechtensituatie in Vietnam er (heel) langzaam op verbetert, zulks niet het geval is voor Indonesië waar er zelfs een zekere deterioratie van de mensenrechtentoestand kan vastgesteld worden. Vanzelfsprekend is dit laatste echter een subjectieve inschatting, die dan ook niet met absolute zekerheid kan worden geponeerd.

De minister-president, van zijn kant, vindt het een terechte vanzelfsprekendheid dat de door de heer Van Overmeire aangehaalde mensenrechtenproblematiek mee in overweging wordt genomen bij de bespreking van investeringsverdragen. Ook hij ziet echter een onderscheid tussen het geval-Indonesië en de kwestie-Vietnam. Bij de resolutie over de houding van Vlaanderen tegenover Indonesië ging het immers over een cultureel akkoord, daar waar het bij dit ontwerpdecreet over een investeringsverdrag gaat. Dit onderscheid zal door sommigen misschien van al te mercantiele aard worden bevonden, maar dat doet niets af van het objectief bestaande en niet te ontkennen verschil.

Het bestaan van dit onderscheid doet vanzelfsprekend evenmin iets af van het feit dat het bevorderen van de democratie en het daarmee samengaan-de respect voor de mensenrechten een absolute imperatief is voor alle actoren op het domein van de internationale betrekkingen. Het type van akkoord waarover het gaat is dan echter wel relevant in zoverre dat economische opening inderdaad vrijwel altijd ook onvermijdelijk gepaard gaat met enige mate van politieke opening. Op andere domeinen kan dan weer beter gewerkt worden langs internationale organisaties om. Het spreekt hierbij voor zich dat internationale politiek geen exacte wetenschap is, zodat er voorafgaandelijk aan een bepaalde vorm van actie nooit enige zekerheid kan bestaan nopens het al dan niet sorteren van het gewenste effect.

Zoals mevrouw Cecile Verwimp-Sillis al heeft laten uitschijnen, kan de toestand van de armen in de maatschappij er onrechtstreeks op verbeteren ten gevolge van het afsluiten van een internationaal

economisch akkoord. De minister-president verwijst hiervoor naar de hoger reeds door hem aangehaalde vruchtentrafiek tussen Latijns-Amerika en de Vlaamse havens. Door de beschikbaarheid van geavanceerde koeltechnieken konden, zoals gezegd, een aantal tussenschakels uit de verkoopketting worden uitgesloten, waardoor de producent een betere prijs kreeg. Hoewel het hier dus om een mondiale trafiek ging, konden ook de rechtstreekse producenten er dus beter van worden.

Specifiek voor wat betreft Vietnam is de minister-president er zich zeer wel van bewust dat het om een één partij-staat gaat (president : generaal Le Duc Anh ; eerste minister : de heer Vo Van Kiet, secretaris generaal van de Communistische Partij van Vietnam : de heer Do Muoi), die naar Westerse normen geen aanspraak kan maken op de status van democratische ordening. Op de vraag van de heer Van Overmeire naar verkiezingen in Vietnam, kan de minister-president nog meedelen dat de laatste algemene verkiezingen doorgingen op 19 juli 1992, terwijl de volgende verkiezingen gepland zijn voor de tweede helft van 1997.

Afrondend concludeert de minister-president dat daar waar het bevorderen van de democratisering een van de imperatieven van het internationale gebeuren is, er toch steeds een duidelijk onderscheid moet gemaakt worden naargelang het type van verdrag dat voorligt. Meer in het bijzonder kunnen drie soorten van overeenkomsten worden onderkend : de zuiver politieke afspraken, de cultureel-technische akkoorden en de economische en handelsakkoorden. Al naargelang het type van akkoord kan een verschillende benadering zich opdringen. Waarbij de minister-president ook nog de aandacht van de commissieleden vestigt op het feit dat de andere landsgedeeltes van het koninkrijk met betrekking tot de mensenrechtenproblematiek vaak heel wat minder scrupules aan de dag leggen.

III.2. Economische opportuniteiten in Vietnam

In overeenstemming met zijn optie voor een constructief engagement vis à vis Vietnam wijst de heer Stefaan Platteau op het feit dat Vietnam qua economische betrekkingen en qua handel een groot potentieel heeft. In tegenstelling tot een aantal andere Aziatische landen heerst er in Vietnam ook een mentaliteit die open staat voor het Westen. Ook toeristisch is het land overigens aan een gestage opgang begonnen (1 miljoen bezoekers in 1995).

De heer Stefaan Platteau acht het dan ook imperatief dat de Vlaams overheid de Vlaamse ondernemers maximaal zou inlichten over het economisch potentieel dat in Vietnam kan aangesproken worden.

III.3. Economische opportuniteiten in Latijns-Amerika

A. Chili

Luidens de heer Stefaan Platteau valt het BLEU-initiatief naar Chili toe zonder de minste reserve te ondersteunen. Dit akkoord blijkt immers, volgens de verstrekte toelichting, duidelijk te zijn ingegeven vanuit drie lovenswaardige én tegelijk realistische invalshoeken. Vooreerst kan de overeenkomst ongetwijfeld een bijdrage leveren tot de verdere politieke democratisering in Chili. Tweedens speelt het akkoord in op de economische realiteit dat heel wat Belgisch/Vlaamse ondernemingen op heden reeds geïnvesteerd hebben en aanwezig zijn in Chili. Zo is onder andere de firma Bekaert daar al zeer lang actief. En tenslotte is Chili als economisch partnerland ook bijzonder goed gekozen, aangezien het een zeer liberaal gestructureerde economie heeft. Al deze factoren maken van het investeringsakkoord ook een bijzonder valabel instrument in de externe economische en handelsbetrekkingen van Vlaanderen met (geheel) Latijns-Amerika, aangezien Chili voor Vlaanderen een brugfunctie kan vervullen naar het Zuid-Amerikaanse continent toe.

B. Uruguay

Ook het BLEU-akkoord met Uruguay kan de volledige goedkeuring van de heer Stefaan Platteau wegdragen. Uruguay is inderdaad een belangrijk financieel centrum in Latijns-Amerika, en is daarom alleen al de moeite waard als partnerland binnen een bilateraal kader. Daarnaast is ook de aanwezigheid van het secretariaat van de Mercosur (Argentinië, Brazilië, Uruguay, Paraguay)² in Mon-

tevideo naar de toekomst toe een belangrijke economische troef. Ook Uruguay kan immers een brugfunctie gaan vervullen. Diverse Vlaamse ondernemingen, w.o. banken, hebben trouwens reeds het potentieel van Uruguay ingezien en hebben er activiteiten opgezet.

De beide "Latijns-Amerikaanse" BLEU-akkoorden zullen dan ook met enthousiasme gestemd worden door de VLD. Ten persoonlijke titel spreekt de heer Stefaan Platteau ook nog zijn waardering uit voor al degenen die zich hebben ingespannen voor het verbeteren van de economische betrekkingen met Zuid-Amerika.

Met betrekking tot Uruguay laat mevrouw Cecile Verwimp-Sillis nog opmerken dat het ontwerp van decreet gewag maakt van de "Republiek ten Oosten van de Uruguay", terwijl in de eigenlijke verdragstekst de term "Oosterse Republiek Uruguay" wordt gehanteerd. Zij vraagt zich af of de beide termen dezelfde lading dekken?

De minister-president repliceert hierop dat de officiële naam van het land in het Spaans de "República Oriental del Uruguay" luidt. Waarbij "Oriental" wijst op zijn ligging aan de oostelijke kant van de Uruguay-rivier. Letterlijk vertaald luidt de naam dan ook "Oosterse Republiek Uruguay", maar in de tekst van het ontwerpdecreet werd geopteerd voor de geografische terminologie zoals deze door de Nederlandse Taalunie wordt voorgeschreven, zijnde "Republiek ten Oosten van de Uruguay"³. De beide benamingen zijn dus volledig equivalent aan elkaar.

III.4. Verdragsrechtelijke regeling van het internationale investeringsgebeuren

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis wenst van de minister-president te vernemen of het afsluiten van dergelijke investeringsbeschermingsakkoorden een courante praktijk is in het internationaal economisch-financieel verkeer, en of andere Europese landen ook dergelijke types van akkoorden afsluiten met derde staten?

² De Mercosur (Mercado Común del Sur) kwam tot stand in maart 1991 via het Verdrag van Asunción, waarbij de ondertekenende staten zich verbonden tot een progressieve vermindering van hun tarieven, die moest culmineeren in de totstandkoming van een gemeenschappelijke markt op 1 januari 1995. Deze doelstelling werd gerealiseerd onder de vorm van een vrijhandelszone die 90% van de goederen bestreekt. Een gemeenschappelijk buitentarief wordt toegepast op handel met landen van buiten de Mercosur. Meer gedetailleerde regels werden vastgelegd in het op ministerieel niveau onderhandelde Protocol van Ouro Preto, dat werd ondertekend op 17 december 1994.

³ Voor de officiële schrijfwijze van buitenlandse aardrijkskundige namen in het Nederlands, zie : Nederlandse Taalunie – Voorzeten 50, Den Haag, Sdu Uitgevers & Stichting Bibliographia Neerlandica, 1996, 143 pp. Voor de vermelding inzake Uruguay, zie : pag. 42.

Desgevraagd bevestigt de minister-president dat het een algemeen gangbare praktijk is om tussen OESO-lidstaten en niet-OESO-lidstaten dergelijke investeringsakkoorden af te sluiten. Ook moet zulks vooralsnog in een bilateraal kader gebeuren, aangezien de materie van het bevorderen en beschermen van investeringen in derde staten vooralsnog geen bevoegdheid is van de Europese Unie.

Tevens wijst hij erop dat dit type-akkoord van de BLEU naar de toekomst toe zeer wel een uitdovend karakter zou kunnen hebben en dus een uitdovend kader zou kunnen bieden. Binnen de

OESO wordt namelijk druk onderhandeld om tot één type-overeenkomst te komen, d.w.z. een multilaterale investeringsovereenkomst, waarbij er één afsprakenmodel zou worden uitgedokterd op basis van een gemeenschappelijke benadering van het grensoverschrijdend investeringsfenomeen. Zo men erin slaagt een dergelijk ontwerp uit te werken, zal het worden voorgelegd aan de Wereldhandelsorganisatie. En ingeval het daar wordt aangenomen zal het de vroegere bilaterale overeenkomsten overvleugelen.

Inzake de door de minister-president aangehaalde, blijkbaar in de stijgers staande, multilaterale investeringsovereenkomst had mevrouw Cecile Verwimp-Sillis graag vernomen hoe ver men ter zake precies staat. Zij verklaart, mede namens AGA-LEV, ook enigszins huiverachtig te staan tegenover dergelijke wereldwijde overeenkomsten (genre GATT WTO), omdat er daarin meestal geen de minste inbreng van onderuit meer mogelijk is. Zijn de gewesten in deze zaak overigens wel nog betrokken?

De minister-president preciseert dat de aangehaalde multilaterale investeringsovereenkomst momenteel nog wordt voorbereid op het niveau van de OESO, waar het – volgens de vooropgestelde timing – mogelijks al in 1998 tot ondertekening van een eerste afsprakenreeks kan komen. Het Vlaamse Gewest is in deze onderhandelingen betrokken via de uitwerking van het globaal Belgisch standpunt, waarop het wel degelijk kan wegen.

Inzake de bedenkingen die werden geuit tegen het bestaan van wereldwijde overeenkomsten, genre GATT/WTO, wenst de minister-president te wijzen op een zekere paradox terzake. Daar waar het inderdaad klopt dat derlijke akkoorden heel vaak de kritiek uitlokken dat ze onvoldoende rekening houden met de belangen van armere landen, blijken het heel vaak diezelfde arme landen te zijn die

– in afwachting van een globaal akkoord – aandringen op de totstandkoming van een netwerk van bilaterale overeenkomsten, teneinde langs die weg toch al enige zekerheid te verwerven.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis verklaart niet overtuigd te zijn door deze argumentatie, en wijst erop dat, haars inziens, het fundamentele verschil tussen een bilateraal kader en een multilateraal kader erin bestaat dat op bilateraal vlak de mogelijkheid om bepaalde corrigerende factoren te introduceren veel groter is, daar waar men op multilateraal vlak de facto alle actiemiddelen uit handen geeft.

De minister-president brengt hierop in herinnering dat de reden waarom de investeringsbescherming tot op heden nog bilateraal verloopt, er precies in gelegen is dat die materie vooralsnog niet tot de bevoegdheden van de Europese Unie behoort. Net zoals met de wél-EU-bevoegdheden gebeurde bestaat er inzake investeringsbescherming de quasi-spontane drang om de materie via een gezamenlijk netwerk te regelen, waardoor men het geheel ook kan versterken. Daarenboven wijst hij erop dat er in gezamenlijk verband wel degelijk wél corrigerende factoren kunnen worden ingebouwd. Als voorbeeld hiervoor haalt hij de mensenrechtenclausule aan die de EU tegenwoordig in haar handelsovereenkomsten pleegt in te schrijven. Ook gezamenlijk kan er dus effectief worden opgetreden.

Afrondend wenst mevrouw Cecile Verwimp-Sillis ook nog te vernemen hoe waterdicht de waarborgen zijn die door de investeringsverdragen worden geboden. De regimes in Vietnam, Chili en Uruguay lijken immers vrij stabiel, maar een min of meer abrupte machtswisseling kan nooit worden uitgesloten. Derhalve komt het haar voor dat ook het risico op nationalisatie nooit geheel kan worden uitgesloten.

De minister-president repliceert hierop dat dergelijke akkoorden, zoals overigens alle akkoorden worden gesloten van staat tot staat, en niet van regime tot regime, zodat ze – ondanks mogelijke feitelijke politieke wijzigingen in een van de betrokken staten – wel degelijk waarborgen inhouden. De algemene regel is hier dat enkel echte "regimeschulden" (d.w.z. schulden of verbintenissen uit persoonlijk voordeel of louter om prestige-redenen aangegaan door een vorig regime, en waarvan de gemeenschap geen nut heeft gehad) in die gevallen (kunnen) komen te vervallen. Voor het overige geldt ook hier in beginsel de regel "pacta sunt servanda", hoewel impliciet en uitzonderlijk ook de "clausula rebus sic stantibus" kan meespelen. Van deze laatste clausule wordt

momenteel immers in ruime mate aanvaard dat ze tot op zekere hoogte impliciet begrepen is in alle economische overeenkomsten, waartoe dus ook de investeringsbeschermingsovereenkomsten behoren. Daarnaast is de materie van de nationalisaties naar internationaal recht tegenwoordig ook vrij goed geregeld. Nationalisaties zonder passende, effectieve en tijdige compensatie is op heden juridisch zowel als feitelijk (op straffe van sancties binnen de heersende economische wereldorde) nagenoeg niet meer mogelijk. En tenslotte dient ook nog vastgesteld te worden dat handels- en investeringsakkoorden⁴, precies omwille van hun veeleer apolitiek karakter, doorgaans een vrij lange levensduur hebben.

III.5. Vormelijke opmerkingen

A. Bemerkings van de Raad van State

De heer Stefaan Platteau verklaart zich erover te verheugen dat de opmerking ten gronde van de Raad van State, met name dat er geen drie akkoorden bij wege van één enkel decreet kunnen worden goedgekeurd, door de regering ter harte werd genomen. Gezien de divergentie in mening die uit de huidige besprekingen mocht blijken t.o.v. enerzijds het akkoord met Vietnam en anderzijds de akkoorden met Chili en Uruguay, was de opmerking van de Raad van State, evenals de reactie van de minister-president daarop, bijzonder ad rem.

De overige opmerkingen van de Raad van State waren, hoewel pertinent, een stuk minder belangrijk. Maar ook hier heeft de Vlaamse regering gemeend er te moeten op ingaan, wat eveneens de goedkeuring van de heer Stefaan Platteau kan wegdragen.

B. Protocollen

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis laat opmerken dat daar waar de akkoorden met Chili en Uruguay telkens vergezeld zijn van een protocol, zulks niet het geval is voor het akkoord met Vietnam. Van de minister-president had zij dan ook graag vernomen hoe dergelijke protocollen moeten worden ingeschat?

De minister-president licht hierop toe dat een protocol bij een verdrag dezelfde rechtskracht heeft als het verdrag zelf. In dit specifieke geval houden de protocollen specificaties en explicaties in m.b.t. een aantal standaardclausules van de BLEU-type-overeenkomst.

C. De plaats van het Groothertogdom Luxemburg in dit investeringskader

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis peilt tenslotte ook nog naar de rol van het Groothertogdom Luxemburg – als de andere BLEU-partner – in het kader van de sluiting van de drie voorliggende verdragen.

De minister-president laat hieromtrent opmerken dat, zoals uit de benaming van de verdragsluitende partijen in de aanhef van de verdragen mag blijken, Luxemburg een globaal mandaat aan België heeft gegeven om deze zaken te onderhandelen.

III.6. Tijdstip van voorlegging aan het Vlaams Parlement

De heer Stefaan Platteau laat opmerken dat de verdragen waarvan vandaag de goedkeuring wordt gevraagd reeds dateren van respectievelijk 1991 en 1992. Het komt hem aangewezen voor om naar de toekomst toe dergelijke economisch belangrijke akkoorden een wat snellere opvolging te geven. Daarnaast had hij ook graag vernomen welke akkoorden er in de min of meer nabije toekomst aan het Vlaams Parlement ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

In zijn antwoord wijst de minister-president erop dat er inzake de voorlegging van net voor of net na de laatste staatshervorming afgesloten akkoorden vrijwel onvermijdelijk problemen optreden qua timing. Vlaanderen wordt in deze geconfronteerd met een vrij aanzienlijk aantal van dergelijke reeds vroeger afgesloten akkoorden. Hij verzekert het lid echter dat er hard wordt gewerkt aan het inhalen van de opgelopen – relatieve – achterstand.

Afrondend geeft de minister-president nog aan dat de Vlaamse regering bij beslissing van 9 juli 1996 een lijst heeft opgesteld van vijftien geografische prioriteiten. Op basis van deze lijst (waarin ook met bepaalde federale prioriteiten werd rekening gehouden), werd beslist om (1e) de akkoorden met de volgende landen ter ratificatie voor te leggen : Chili, Vietnam, Uruguay (het trio dat vandaag voorligt), Letland, Estland, Roemenië, Oekraïne en Hongkong ; (2e) met de volgende landen akkoorden te ondertekenen : Zuid-Afrika, Litouwen,

⁴ Zie specifiek i.v.m. bilaterale investeringsbeschermingsakkoorden : LAVIEC, J.P., *Protection et promotion des investissements*, Parijs, PUF, 1985 ; BANZ, M., *Völkerrechtlicher Eigentumsschutz durch Investitionsschutzabkommen*, Berlijn, Duncker & Humblot, 1988 ; HEFTI, Th., *La protection de la propriété étrangère en droit international public*, Zurich, Schulthess, 1989.

India, Slovenië en Brazilië ; en (3e) met de volgende landen over akkoorden te onderhandelen : Israël, Kazachstan en Rusland.

IV. STEMMINGEN

IV.1. Stemming over het ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Socialistische Republiek Vietnam inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Hanoï op 24 januari 1991 (Stuk 532 (1996-1997) – Nr.1)

A. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen met 12 stemmen, bij 1 onthouding.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt het tweede artikel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen met 9 stemmen tegen 2, bij 2 onthoudingen.

B. Eindstemming

Ter stemming gelegd wordt daarna het geheel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen met 9 stemmen tegen 2, bij 2 onthoudingen.

IV.2. Stemming over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Chili inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol, ondertekend te Brussel op 15 juli 1992 (Stuk 533 (1996-1997) – Nr.1)

A. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen bij unanimitéit van 13 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt het tweede artikel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen met 12 stemmen, bij 1 onthouding.

B. Eindstemming

Ter stemming gelegd wordt daarna het geheel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen met 12 stemmen, bij 1 onthouding.

IV.3. Stemming over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek ten oosten van de Uruguay inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol, ondertekend te Brussel op 4 november 1991 (Stuk 534 (1996-1997) – Nr.1)

A. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen bij unanimitéit van 13 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt het tweede artikel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen met 12 stemmen, bij 1 onthouding.

B. Eindstemming

Ter stemming gelegd wordt daarna het geheel van het onderhavige ontwerp van decreet aangenomen met 12 stemmen, bij 1 onthouding.

De verslaggever,

Fred DIELENS

De voorzitter,

Jef SLEECKX
